

IJZINGWEKKEND REALISTISCH

MALARIA

NICK LOUTH

THRILLER

NICK LOUTH

Malaria

Uitgegeven door Xander Uitgevers BV
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Bite*

Oorspronkelijke uitgever: Harriman House

Vertaling: Dieuwke van der Veen

Omslagontwerp: MECOB

Omslagbeeld: Svetlana Prikhnenko, Shutterstock

Auteursfoto: Louise Niekrik

Zetwerk: Michiel Niesen, ZetProducties

Copyright © 2015 Nick Louth

Copyright © 2015 voor de Nederlandse taal:

Xander Uitgevers BV, Amsterdam

Eerste druk 2015

ISBN 978 94 0160 475 8 | NUR 305

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren.

Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen,

dan kunt u contact opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt

door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook,

zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Augustus in New York. Een broeierige avond, de kneuzenklasse van een volgeladen jumbojet op JFK, wachtend op toestemming voor vertrek. Regen van een uur geleden dampte van het asfalt als olie uit een hete pan. Eindelijk beweging na een uur vertraging. Met jankende motoren accelereerde de 747. Druppels trokken diagonaal langs de raampjes, op de grond schoten markeringslijnen als munitie sporen voorbij, boven de hoofden rammelden de bagagebakken. KLM-vlucht 648 met bestemming Amsterdam steeg op. Driehonderdvijftig passagiers ontspannen zich, in de veronderstelling dat hun problemen achter de rug waren.

Niet dus.

John Edward Davies zat in stoel 38c, aan het gangpad. Hij zag eruit zoals een John Edward Davies eruit hoort te zien: gewoon, anoniem, iemand die je direct vergeet. Typisch een naam voor een vals paspoort. Onder de stoel vóór hem had hij een ritstasje liggen. Daarin zat een tupperwaredoos met een deksel dat stevig op zijn plaats werd gehouden door drie dikke elastieken. En daar hield het gewone op.

De lunchdoos vormde, in Pentagonjargon, 'een kosteneffectief bezorgsysteem voor wapens'. Zó licht, zó onschuldig zag het eruit. Leeg, zo te zien. Bijna, maar niet helemaal. Geen elektronica, geen klok, geen explosieven, geen chemicaliën, geen gifgas, geen zeldzame bacteriën of virussen, geen radioactief materiaal. Geen spul dat ooit door terroristen was gebruikt. Niets wat Security zou alarmeren. Niets wat opviel op een röntgenapparaat, geen luchtjes voor een snuffelhond, geen metaal voor een metaaldetector.

Toch bevatte die lunchbox meer dood dan wat voor bom ook. John Davies had zijn huiswerk gedaan. De inhoud van die doos kon meer mensen

doden dan de atoombom op Hiroshima. Alleen veel subtieler. Veel langzamer.

Het enige wat hij de komende paar uur moest doden was tijd. Kalm blijven, zich gedeisd houden. Gewóón denken, gewóón doen, zijn voeten stevig om die doos geklemd houden. Naast hem in stoel 38B zat een man met krulhaar bladzijden uit zijn vliegmagazine te scheuren, hij vouwde ze tot zwanen en duiven en liet ze op zijn tafeltje balanceren. Voordat Davies weer voor zich kon kijken ving de man zijn blik en begon een gesprek. Hij heette Max, was Amerikaan en beeldhouwer. John Davies knikte en glimlachte op het juiste moment en zei af en toe iets, tot hij zich eindelijk weer over een tijdschrift kon buigen.

Buiten kristalliseerde de zonsondergang tot een feloranje penseelstreek langs een diepblauwe horizon, terwijl het vliegtuig de Atlantische nacht in gleed.

Om precies half elf New Yorkse tijd haalde Davies een flesje pillen uit zijn zak. Hij opende het, verwijderde de watten, tikte er een oranje pil met een blauwe stip in het midden uit en spoelde hem met een glas water weg. In een zakagenda bladerde hij naar de bladzij van augustus. Hij omcirkelde de datum, noteerde de tijd, zoals hij de afgelopen drie weken had gedaan, zoals hij nog een aantal weken moest doen.

Het lot heeft er een handje van uitgewerkte plannen in het honderd te sturen. Een vrouw van middelbare leeftijd wrong zich langs het drankkarretje in het gangpad en stootte tegen Davies' elleboog. Het flesje viel om en oranje pillen vlogen alle kanten op. De vrouw verontschuldigde zich, liet zich op haar vlezige knieën zakken en begon rond te kruipen om de pillen op te rapen. De stewardess ging meedoen. Nóg meer ongewenste aandacht. 'Geen probleem, ik pak ze zelf wel,' zei Davies. 'Laat u mij maar. Niks aan de hand, het zijn maar vitaminetabletten.' Maar de twee gingen al babbelend door, wat hem nog gespannener maakte.

De vrouw schoof zijn tasje opzij om een pil te pakken. Onwillekeurig trok Davies zijn benen weg. 'Ik zei toch: "laat u maar"', snauwde hij. Ze keek op en in haar wijd opengesperde ogen stond verbazing vermengd met een vleugje angst.

Toen ze weg was stopte hij zwijgend de pillen terug in het flesje. Er ontbraken er elf. Boos en ontzet als hij was wilde Davies het liefst hier en nu aan de slag, om het maar achter de rug te hebben. Maar hij wist dat dat niet kon. Nog niet. Pas als het moment daar was. Na de film, nog meer

drankjes en het irritante gedoe met koptelefoons, slaapmaskers, dekens en bedsokken. Pas dan. Als de cabinelichten waren gedimd en de geforceerde slaapvoorschriften bezit hadden genomen van het vliegtuig. Pas dan kon Davies opstaan en doen wat hij moest doen, pas dan kon hij dat doen waar hij al jaren van droomde.

Een dunne glimlach speelde om zijn lippen. Achter het raampje was al het licht verzwolgen door de zee van duisternis. Een wereld die afstevende op het donker, met een snelheid die elke menselijke maat oversteeg.

***

Om middernacht New Yorkse tijd verliet John Sanford Erskine III, directeur van Pharmstar Corporation, zijn plaats in de World Business Class om naar de wc te gaan. Hij liep langs de slapende silhouetten van zijn persoonlijk assistente Penny Ryan en zijn financieel directeur Don Quiggan. Aan de andere kant van het gangpad zat Bob Mazzio, hoofd fusies en overnames, op zijn *personal screen* naar een film te kijken.

In de toiletruimte trok Erskine zijn zijden stropdas recht, streek langs de schouders van zijn jasje en depte eau de toilette op zijn gebruinde wangen. Met zijn een meter vijfnegentig moest hij iets vooroverbuigen om in de spiegel te kijken. Hij controleerde zijn leeuwenprofiel, duwde een papieren handdoekje in zijn kraag en poetste en floste nauwgezet zijn tanden. Met een zilveren kammetje trok hij de laatste verdwaalde haren naar de goede kant. Hij glimlachte tevreden. Achtenvijftig, en nog een dikke bos haar. Ooit gitzwart, nu grijs, met scheuten wit bij de slapen.

Uit een leren tas met monogram haalde hij een potje crème. Met een schone tissue om zijn vinger pakte hij een lik en streek hem over zijn borstelige zwarte wenkbrauwen. Toen de weerbarstige haren op hun plek zaten depte hij de overtollige crème weg en fixeerde zijn wenkbrauwen met een haardroger. Ze accentueerden zijn priemende blauwe ogen, maar Erskine beschikte over subtielere methodes om ze te gebruiken. Door ze iets op te trekken, een beetje naar elkaar te trekken of licht te fronsen – zijn beïnvloedingskalligrafie zoals hij het zelf noemde – was hij in staat om zonder stemverheffing een vergadering te leiden en met gedempte stem een verleiding te regisseren.

IJzeren Jack Erskine noemden ze hem. Hij imponeerde investeerders en overtuigde bankiers, boezemde rivalen ontzag in en intimideerde tegen-

standers. Werk IJzeren Jack tegen en je kans om te winnen is één op duizend, zeiden ze in de farmaceutische industrie.

Het probleem is alleen dat sommige vijanden niet naar hun kansen kijken.

Als de slachtoffers slapen gaan de roofdieren op jacht.

Kwart over twee 's nachts in New York, kwart over acht 's ochtends in Amsterdam. Davies pakte zijn tasje onder de stoel vandaan en kneep erin om te voelen of de doos nog goed dicht zat. In orde. De krullenbol naast hem lag als een zoutzak onder zijn deken, met in zijn hand een papieren zwaantje. Aan de andere kant van het gangpad lag een kaalhoofdige zakenman te snurken, op schoot zijn nog geopende laptop met een om aandacht knipperende cursor.

De cabine van de economyclass leek op een slagveld in het donker: onderuitgezakte lichamen, uitgespreide armen en benen, openhangende monden, aan de andere kant van het gangpad een met rode wijn bespatte deken. Op een paar plaatsen doorkliefdde leeslampjes het schemerduister en beschenen het gepermanente kapsel van oude dametjes die zich met hun leesbril aan een kettinkje door de nieuwste thriller worstelden. Ze moesten eens weten waar de echte actie was...

Hij ging met zijn vingers door het tasje en trok de elastieken los. Het deksel zat nog goed op zijn plaats. Hij nam het tasje over zijn schouder en liep naar het gordijn dat businessclass van economy scheidde. In het keukentje erachter stond een stewardess drankjes te bereiden, maar ze keek niet op toen hij langsliep. Anderhalve meter verder was de trap naar het bovendeck van de businessclass. Het doelgebied.

Davies plaatste zijn voeten langzaam op de treden, zodat de metalen trap niet zou rammelen. Op de derde tree van boven bleef hij staan. Brede, zachte stoelen in slaapstand, lichamen in rust. Zacht, kwetsbaar, slapend. Hij pakte de doos uit de tas. Wierp nog één laatste blik omhoog. Niemand bewoog. Niemand keek. Voorzichtig trok hij het deksel eraf.

‘Hé Max, ik ben hiér!’

Max had Erica nog niet gespot toen ze zich losmaakte uit de menigte in de aankomsthal van Schiphol. Ze stortte zich in zijn armen. ‘Ik heb je zó gemist!’ Haar Engelse accent zond golven van verrukking langs zijn rug-gengraat toen hij zich in haar omhelzing en parfum verloor.

‘God, wat heerlijk om je te zien,’ zei Max. Hij kuste haar hals, ging met zijn handen door haar korte zwarte haar, nam haar gezicht tussen zijn handen en staaarde in de onvoorstelbaar groene ogen en naar de brede glimlach. Het wond hem altijd weer op haar te zien, alsof hij in tien dagen al zou kunnen vergeten hoe mooi ze was.

‘Kijk, ik heb iets voor je.’ Hij zette een papieren zwaantje op haar schouder. Ze keek ernaar en grinnikte. ‘Dank je wel. Ik voeg hem bij mijn permanent uitdijende collectie origamivogels.’ Ze troonde Max mee naar een van de luchthavenrestaurants. ‘Ik heb een leuk hotelletje gevonden, de rekening gaat naar Columbia University.’

‘Heb je die belangrijke lezing voor zondag klaar? Ik wil een kop in de *The New York Times*: “Erica Stroud-Jones ontvangt Nobelprijs”’

Erica moest glimlachen. Max bezag wetenschap met een kunstenaars-oog: geheimzinnig gedoe met formules, reageerbuisjes met pruttelende vloeistof, waarin professoren met een woeste haarbos stonden te roeren, die in het holst van de nacht ‘Eureka!’ riepen.

‘Ik moet nog een paar dingen veranderen,’ antwoordde ze. ‘De organisatoren van de conferentie zitten me achter de voddens omdat ze mijn lezing willen hebben, maar ik kan het me niet permitteren om met dat soort kleinigheden de fout in te gaan.’

‘Mijn allereigenste perfectioniste.’ Max kuste de punt van haar neus en smeet zijn tassen op het tafeltje. ‘Dat mag ons niet verhinderen om een leuke tijd te hebben. Je kunt me niet meer afpoeieren. Dat laat ik niet gebeuren.’

‘Max, hou op.’ Erica keek hem met een felle blik aan en drukte een vinger tegen zijn lippen. ‘Kom op. Daar hebben we het al eerder over gehad. Het moet gewoon goed zijn, daarom heeft het me ook jaren...’

‘Geen jaren, tientallen jaren! Werken zonder ook maar één greintje waardering, op een kapotte stoel, op je knieën smeken om een computer, op kantoor slapen...’

Erica trok quasi beledigd een wenkbrauw op. ‘Had ik je toestemming gegeven om mijn kommer-en-kwilverhaal aan te dikken?’

Toen de serveerster de bestelling kwam opnemen zaten ze al weer te lachen, elkaars handen stevig vasthoudend. Max was nog nooit op de tweede plaats gekomen in het leven van een vrouw, maar hij wist dat er niets anders op zat als hij deze schoonheid niet kwijt wilde raken. Zijn hele leven had hij om de eerste plaats gevochten: op school, tijdens zijn studie, en tijdens zijn zeven jaar bij de U.S. Coast Guard, zonder erbij na te denken wat dat precies inhield. Hij werd aanstaande zondag achtendertig, dat leek hem een mooie leeftijd om zich een tikkeltje milder op te stellen.

‘Ik heb iets heel bijzonder georganiseerd voor je verjaardag,’ zei Erica, terwijl ze Max’ haar streelde.

‘Spannend.’ Max had ook een verrassing voor Erica. Hij tikte met zijn hand in zijn zak tegen het doosje van oesterschelp. Dat deed hij sinds zijn vertrek uit New York om de paar minuten, om te checken of het er nog in zat. In het doosje lag een ring, op een bedje van paars satijn. De enige keer dat hij goud had bewerkt en een diamant had gezet. Hij was klaar voor zondag, de dag dat hij voor de eerste en enige keer in zijn leven een vrouw ten huwelijk zou vragen.

***

Vanochtend, donderdag, onze eerste dag in Amsterdam, kwamen Max en ik aan in ons heerlijke hotelletje Erwin, met zijn fraaie kronkelige trappenhuis en zijn lobby met houten wandpanelen. De kamer was geweldig en het maakte ons niet uit dat de lift net groot genoeg was voor de bagage. Op weg naar beneden zagen we een vrouw die haar gehandicapte man uit zijn rolstoel tilde en hem de steile trap op wilde hijsen. Max snelde naar beneden om haar te helpen en droeg de iele, verschrompelde man de trap op. Heel ontroerend om te zien.

(Erica’s dagboek)

3

Don Quiggan en Bob Mazzio zaten in het restaurant van hotel Krasnapolsky aan de Dam in Amsterdam. Ze keken naar knappe meisjes op de fiets en drugshandelaren die rond lunchtijd in actie kwamen en toeristen benaderden.

Mazzio geeuwde uitbundig. 'Ik heb van west naar oost altijd last van jetlag, maakt niet uit wat ik doe. Hierbinnen is het middernacht,' zei hij, en hij tikte met een behaarde vinger tegen zijn gebruinde gezicht. Hij keek op zijn horloge en kreunde. 'O shit, klopt die datum?'

'Moet wel een heftige jetlag zijn als je niet eens weet wat voor dag het is,' gniffelde Quiggan en hij nipte aan zijn koffie. 'Neem eens wat beweging en laat een portie daglicht binnen.'

'Neu. Ik ben de verjaardag van mijn zoon vergeten.' Mazzio haalde een notebok tevoorschijn en plugde zijn mobieltje in. 'Ik stuur hem wel even een mailtje.'

'Ik dacht dat hij pas zes of zeven was.'

'Wordt vandaag zes. Maar hij is behoorlijk handig met een computer.'

'Dan huren we hem in, Bob, zo'n slim ventje.'

Mazzio trok een grimas terwijl hij op het toetsenbord rammelde. Het laatste wat hij wilde was dat Kyle zijn ziel aan Pharmstar verkocht. Eén persoon per gezin was genoeg. Drie maanden geleden, op zijn eerste dag bij het bedrijf, had Mazzio erbij gezeten toen IJzeren Jack nieuw binnengekomen afgestudeerden van de business school over de strategie had gebriefd.

'Ik wil de volgende prozac en valium, en de volgende lipitor of zantac,' had Jack heen en weer banjerend gezegd. Zijn bulderende stem dreunde de zaal door. 'Ik wil dat jullie de hele wereld afstruinen op zoek naar suc-

cessen van een miljard dollar per jaar. Ik vertel jullie in vertrouwen dat je de ontwikkeling van een geneesmiddel tegen kanker als lucratieve bezigheid vooral moet vergeten. Geen genezing maar behandeling, dát moeten we hebben. Medicatie die patiënten dag in dag uit, jaar in jaar uit moeten innemen. Dan hebben we het natuurlijk over de meest in aanmerking komende kwalen: depressie, migraine, rugklachten, artritis, cholesterol-beheersing, gewichtsbeheersing. En er is maar één doelmarkt: de eerste wereld en de rijken.’

Mazzio was verbijsterd over de feiten en cijfers die Jack uit zijn hoofd oplepelde. De gang van reageerbuis tot markt van een nieuw medicijn kost achthonderd miljoen dollar en kan twaalf jaar duren. Het indienen van een standaardaanvraag bij de Food and Drug Administration gaat vergezeld van twee vrachtwagens papierwerk. Dus als een medicijn de ambtelijke molen is doorgegaan moet het tijdens zijn acht jaar durende octrooi-bescherming reusachtige winsten opleveren, wil het niet alleen zijn eigen ontwikkelingskosten eruit halen maar ook de kosten van de 99 procent medicijnen die het niet hebben gered. Als een voorgestelde samenstelling het niet haalt kan dat allerlei oorzaken hebben. Misschien werkt hij prima in de reageerbuis maar niet op een proefdier, werkt ze op een proefdier maar niet op een mens, of geneest hij de kwaal maar bezorgt hij de patiënt een andere kwaal. Of – en dat is nog het meest frustrerende – de samenstelling werkt perfect maar een of andere wijsneus aan de universiteit schrijft een proefschrift waarin hij aantoont dat één goedkoop aspirientje per dag net zo effectief is.

‘Ik zal jullie wat vertellen,’ had Jack tegen de verzamelde managers gezegd. ‘Ik zou ze maar wát graag doodschieten, die twee academische klootzakken die ontdekten dat een goedkoop antibioticum net zo goed werkt bij maagzweren en daarmee de markt hebben gedecimeerd.’

Mazzio had een gevoel van vervreemding gehad bij het gelach. Maar hij had het geld nodig, en geen enkel bedrijf betaalde zo goed als Pharmstar. Quiggan kuchte.

Mazzio schoof snel zijn computer opzij. Jack Erskine kwam op hun tafeltje af. De CEO ging niet zitten maar boog voorover en liet zijn enorme, gebrunde handen tussen hen in op tafel rusten.

‘Bob,’ zei Erskine rustig, met zijn donkere wenkbrauwen laag over zijn geloken ogen. ‘Waarom heb je me niet verteld dat Henry Waterson bij Utrecht Laboratories heeft lopen rondsnuffelen?’

‘Dat wist ik niet, Jack. Wat doet-ie daar?’

‘Het is jouw werk om dat soort dingen te weten. Jij hebt toch het voorwerk gedaan? En je wist niet dat zijn adviesbedrijf een contract met ze heeft?’

Mazzio schudde zijn hoofd. Zijn grote bruine ogen maakten de indruk van een geslagen hond. ‘Dat kan niet veel voorstellen, Jack, anders hadden ze het me wel verteld.’

‘Er zit 3,4 miljard dollar van ónze aandelen in die overname. Alles wat invloed op onze aandelen heeft stelt wat voor. Hij moet daar oprotten. Regel kopieën van zijn contract bij Utrecht Labs. Die heb ik nodig voor de advocaten, om er gaten in te slaan.’

En weg was Erskine.

Mazzio liet een diepe zucht ontsnappen, Quiggan grinnikte, waarbij hij de linkerkant van zijn bleke, strenge gezicht voorzichtig optrok en zijn lange, dunne, gele tanden, nat van speeksel, toonde.

‘Wat is dat tussen hem en Waterson?’ vroeg Mazzio.

‘Je weet dat Henry degene is die Pharmstar groot heeft gemaakt?’

‘En óf ik dat weet. Begonnen als Vitaledge Vitamins, 1965.’

‘Klopt.’ Quiggan nam zijn laatste slok koffie. ‘De familie Waterson was New England-aristocratie, het grote geld, maar ze liepen er niet mee te koop. In de jaren zeventig liep Waterson Jack tegen het lijf, die was toen een tweeëntwintigjarige verkoper. Waterson bereidde Jack voor op de top. Het probleem was alleen dat Jack en Henry verschillend tegen dingen aankeken. Henry zag zakendoen als een aangenaam tijdverdrijf, Jack was de haai die gek wordt bij het zien van een hoop prooi. Dat had Henry pas in de gaten toen hij tot bestuursvoorzitter promoveerde en plaatsmaakte voor Jack als algemeen directeur.’

Mazzio keek verbaasd. ‘Kom op, Don, Jack heeft in alles zijn zin gekregen. Ik kan me voorstellen dat Waterson Jack niet kan uitstaan omdat hij de hele vitaminetak heeft gesloten, maar waarom kan Jack Henry Waterson niet uitstaan?’

Quiggan keek in zijn kopje en roerde in de koude prut. ‘Het is een publiek geheim, Bob, dus wat maakt het ook uit.’ Hij leunde voorover. ‘Zeven jaar geleden verdween Trish, de jongste dochter van Waterson. Nooit meer levend gezien. Ze was pas twintig en een verdomd mooie meid.’

‘Jezus.’

‘Een drama, maar dat is nog niet alles.’ Quiggan trok weer zijn fletse

glimlach. ‘Twee dagen later vond Jacks vrouw Trish. Ze had zich aan een dakspant in Jacks botenhuis opgehangen.’

‘Nou begint het me te dagen.’ Mazzio schudde zijn hoofd. ‘Jack had een verhouding met haar?’

Quiggan knikte. ‘Henry vond een briefje in Trish’ slaapkamer. Dat briefje was dynamiet. Ze gaf Jack de schuld, typische schoolmeisjeswraak.’

‘Dat is een hard oordeel, Don. Over iemand van twintig.’

‘In het briefje stond dat Jack en zij vier jaar een verhouding hadden gehad. Hij had haar beloofd zijn vrouw en kinderen te verlaten, maar toen ze bleef aandringen dumpte hij haar. Volgens dat giftige briefje had ze in de week daarop ontdekt dat hij ook iets had met een negentienjarige secretaresse op de zaak.’

‘En jij denkt dat het niet klopt?’

‘Of het klopt? Nou, misschien wel. Zo gaat het in de echte wereld, Bob.’ Quiggan haalde zijn schouders op. ‘Een getrouwde vent speelt een spelletje, een jonge vrouw doet maar al te graag mee en het resultaat is één grote ellende. Maar om je nou in dat verdomde botenhuis op te hangen...’

‘Waterson was kapót natuurlijk,’ zei Mazzio.

‘Totaal gebroken. Jack bood zijn excuses aan en zette zijn bekende charmes in om de zaak te bagatelliseren. Hij wist Waterson ervan te overtuigen dat het hem niks zou opleveren als hij het briefje aan iemand liet zien, ook niet aan de politie. Een tijdlang heerste er een intense wapenstilstand, en de directievergaderingen waren ondraaglijk, dat kan ik je wel vertellen. We wisten van de zelfmoord, maar niet van Jacks rol daarin. Die kwam pas een half jaar later aan het licht. Henry ging met zijn gezin op vakantie om weer een beetje bij te komen, en tijdens zijn afwezigheid verkocht Jack Vitaledge voor een appel en een ei aan een stelletje tweederangs diervoederfabrikanten uit Milwaukee.’

‘Provocatie.’

‘Zeker weten. Waterson was des duivels. Voor hem was het de bekende druppel. Kort daarop moest Jack constateren dat er een samenvatting van Trish’ afscheidsbriefje in de plaatselijke krant was gepubliceerd, in een artikel dat inging op Jacks verleden. Die informatie kon alleen maar uit de koker van Waterson komen, dus toen was het oorlog. Maar toen Waterson de ruzie overhevelde naar de directiekamer kon hij alleen maar verliezen. Pharmstar realiseerde de grootste bruto- en nettowinsten die de branche ooit had gezien. De aandeelhouders waren dol op het bedrijf en dol op

Jack. Wall Street maalt niet om het privéleven van directeuren. Jack Erskine runde geen land maar een bedrijf. Dus stemden de managers Water-son weg.’

‘Stemde jij ook tegen?’ vroeg Mazzio. ‘Nadat Henry je tot manager had benoemd?’

Quiggan kneep zijn ogen samen. ‘Zoals Jack het zo treffend omschreef: “Natuurlijk bijt ik in de hand die me voedt, als die maar smaakt.”’

***

Dit is mijn eerste week als trainee bij Medics for Africa, en het schema ligt nu al overhoop, zoals alles in Zaïre overhoop lijkt te liggen. We zijn met de grootste spoed op weg naar Zizunga, nadat we gisteravond een radiobericht uit die plaats ontvingen. Een Oostenrijkse arts die op het apenonderzoekscentrum werkt is levensgevaarlijk ziek als gevolg van een bloedvergiftiging. Haar man is wanhopig en zit te springen om haar vanaf de landingsstrook in Ubulu naar Kinshasa te laten vliegen, dat is hiervandaan twee dagen rijden. We zitten met zijn vijven tegen elkaar aan geperst in de enige landrover die het doet, en we hebben allemaal onze plannen moeten omgooien. Georg is een beer van een vent met een enorme peper-en-zoutbaard. Hij en zijn vrouw Amy zijn arts bij MFA en werken normaal gesproken in het kinderziekenhuis in Lole. Tomas Hendriksen is een superknappe, slanke Zweed van zesentwintig, hij is fotojournalist bij Associated Press en doorkruist het land op weg naar rebellegebieden; hij betaalt onze brandstof. Zijn gids is een jongen van vijftien, Salvation Sisiwe. Salvation is vorig jaar zijn linkerbeen kwijtgeraakt toen hij op een antipersoonsmijn liep, maar hij kan prachtig zingen en verplaatst zich met zijn krukken sneller door de bush dan ik met twee handen en een machete.

Toen we amper een uur onderweg waren bleek de onverharde weg versperd door een omgevallen boom. Georg keek er eens goed naar en zei dat de boom te groot was om met de lier van de auto omhoog te hijsen, dus we zijn twee uur in de stromende regen bezig geweest om een doorgang rond de boom te maken.

Als dit zo doorgaat lukt het me nooit om professor Friederikson te ontmoeten. Hij blijft maar een week in Kisangani, en hij gaat echt zijn verblijf niet verlengen omdat een studentje dat bezig is met een onderzoek te laat is voor haar afspraak.

(Erica's dagboek, 1992)

4

Max en Erica waren halverwege de Pouilly-Fuissé en hadden bijna hun zalm met asperges op toen hun romantische dinertje bij D’Vijff Vlieghen werd verstoord.

‘Niet omkijken,’ zei Erica, ‘maar Jürgen Friederikson komt binnen.’

‘Wie?’

‘O, gewoon een levende legende in de parasitologie. Met twee vrienden.’

Max keek over zijn schouder ‘Wie is het? De bonenstaak met vlinderdas, de norske kabouter of de mankepoot?’

‘Sst, Max! Praat alsjeblieft niet zo hard. Ze komen deze kant op.’ Erica stond op. ‘Professor Friederikson, hoe gaat het met u?’

‘Last van scheuten in mijn ijzeren been, maar ik leef nog.’ Na tientallen jaren aan het malariafront was Friederikson zo mager en getaand als een boerenknecht. De haakneus en de diepliggende groene ogen gaven zijn blik iets havikachtigs, en die indruk werd bepaald niet verzacht door zijn grijze gemillimeterde haar en witte baard. Hij liep met een metalen stok en helde bij elke stap opzij.

Max stond op toen Erica de anderen voorstelde. Henry Waterson was een lange, gebruinde, fit ogende man van in de zestig, met zijdeachtig zilvergrijs haar en gekleed in een crèmekleurig linnen pak met gele vlinderdas. De man met de ongeduldige uitstraling was professor Cornelis van Diemen, die door Friederikson werd betiteld als dé Nederlandse autoriteit op het gebied van tropische ziekten.

‘Ik heb veel over je gehoord, Erica,’ zei Waterson. ‘We verheugen ons op je baanbrekende lezing aanstaande zondag.’

‘Of hij baanbrekend is kan ik nog niet zeggen,’ zei Erica. ‘Ik moet nog een paar nieuwe gegevens bekijken.’

‘Maar we hoorden dat je je paper al naar *Nature* hebt gestuurd,’ zei professor Van Diemen, die zijn ogen toekneep achter zijn paars getinte bril.

‘Ja. Ze waren bereid het beoordelingspanel in de wacht te zetten tot ik de nieuwe gegevens heb aangeleverd. Pas als zij het baanbrekend noemen doe ik het ook,’ zei Erica.

‘Maar je lezing is toch wel op tijd klaar?’ vroeg Friederikson, met een messcherpe blik.

‘Ik zou zondag voor geen goud willen missen,’ zei Erica.

‘Mooi. Er komt ook een oude vriend van je. Hij is speciaal ingevlogen om jouw lezing te horen. Hij vindt het enorm spannend,’ zei Friederikson.

‘Wie is het?’ vroeg Erica.

‘Dat is een verrassing. Je zult moeten wachten.’ Friederikson wendde zich tot Max. ‘Pas goed op haar, Mr. Carver. Deze mooie vrouw gooit straks het hele parasitologische onderzoekswereldje overhoop door te laten zien dat we het allemaal fout hebben,’ zei Friederikson.

‘Door te laten zien dat jij het fout hebt, Jürgen,’ zei Waterson lachend, terwijl hij zijn dasje rechte trok. ‘Ik heb nooit gezegd dat het onmogelijk was om een effectief malariavaccin te ontwikkelen.’

‘Dus het klopt dat je aan een malariavaccin werkt,’ zei Max tegen Erica.

‘Nee, maar dat weten ze best. Iedereen trekt altijd onmiddellijk conclusies. Ik probeer alleen maar een handjevol enzymen te isoleren en te begrijpen. Die zijn belangrijk voor de groei en ontwikkeling van één malariaparasiet op één bepaald moment van zijn leven in een handjevol mugensoorten.’

‘Laat je door haar niet voor de gek houden met wetenschappelijk gebabbel, Max,’ zei Van Diemen, terwijl hij zijn bril schoonmaakte. ‘Het gerucht gaat dat jouw vriendin een revolutionaire methode heeft ontdekt om de ziekte de baas te worden.’

‘Wat zijn dat voor nieuwe gegevens?’ vroeg Waterson.

‘Dat zul je moeten afwachten.’ Erica nam een slokje wijn alsof ze daarmee de scherpte in haar toon kon wegspoelen.

‘Maar als je een laatste likje verf over je theorie strijkt moet je misschien ook nog eens naar de grondlaag kijken,’ zei Friederikson. Zijn metalen kunstbeen piepte, alsof het de grap wel kon waarderen. ‘Voor het geval er zand onder blijkt te zitten.’

‘Nou, nou, Jürgen,’ kwam Waterson tussenbeide. ‘Misschien moesten we deze twee jonge mensen maar eens van hun maaltijd laten genieten.’ Hij

glimlachte naar Erica terwijl hij zijn collega's naar hun tafel meevoerde.

Erica verbrak haar glazige, bevroren glimlach alleen om een grote slok wijn te nemen. Ze scheurde een broodje doormidden, stopte een stukje brood in haar mond en keek uit het raam. Max observeerde haar malende kaakspieren en gespannen nek. 'Zeg eens wat tegen me,' zei hij.

Ze schudde even haar hoofd en bleef naar buiten staren, haar oorhangers trilden. Max pakte een van zijn nieuwe visitekaartjes en vouwde het tot een vogeltje. Hij liet het langzaam over de tafel lopen en tikte er zachtjes mee tegen haar pols. 'Zing, vogeltje, zing.'

Met een felle blik draaide Erica zich naar hem toe. 'Ik wil er niet over praten, oké?'

'Hé, ik sta aan jouw kant. Hak mijn kop er niet af. Jezus, praat me alsjeblieft even bij over valse onderzoekers.'

'Je weet de helft nog niet,' Erica smeerde verwoed boter op de andere helft van haar broodje. 'Hoe kleiner het onderzoeksveld, hoe obscuurder het onderzoek, hoe slechter betaald de onderzoekers en hoe sterker de rivaliteit.'

'Maar als het om malaria gaat zouden jullie toch juist moeten samenwerken?'

'Doe toch niet zo onnozel, Max.' Erica wees met haar botermesje over haar schouder naar Friederiksons tafeltje. 'Hij is in de jaren zeventig en tachtig twintig jaar bezig geweest met het zoeken naar een malariavaccin. Tevergeefs. Dus hij wil natuurlijk niet dat iemand anders het wel ontdekt.'

'Dat is toch krankzinnig,' zei Max. 'Maar daar hoef je je toch niks van aan te trekken?'

'Doe ik ook niet. Maar ik ben helemaal niemand. Friederikson is senior consultant bij de World Health Organization, Friederikson stond zij aan zij met de president van de Verenigde Staten op het One World Forum on Health, Friederikson krijgt in meer dan twintig Afrikaanse hoofdsteden een vipbehandeling. Er gaat dan wel niet veel geld om in malaria, maar wát er rondgaat volgt Friederikson.'

'En dat geld van Bill Gates?' vroeg Max, terwijl Erica zich warmdraaide voor de aanval.

'Dat zou een enorm verschil kunnen maken, maar er moet nog zó veel gebeuren, bovendien zouden de westerse overheden daarbij betrokken moeten worden. Ik heb er twee jaar over gedaan om het geld voor mijn project in Columbia bijeen te schrapen voordat ik zelfs maar mijn eerste reageerbuisje kon gebruiken. Ik kreeg uiteindelijk het Amerikaanse leger

en de regering van Ghana zover dat ze de geraamde kosten van 350.000 dollar wilden delen. Maar vorig jaar maart trok het Ghanese ministerie van Volksgezondheid niet alleen zijn helft van de bijdrage terug, maar ook zijn aanbod om de faciliteiten voor het klinisch onderzoek te leveren.'

'Waarom?'

'Ze zeiden dat ze waren overgestapt op de financiering van onderzoek naar een nieuw kruidenmedicijn dat in China was ontwikkeld. Dat besluit kostte me mijn enige onderzoeksassistent én toegang tot het beste instrumentarium, en mijn onderzoek duurde een paar maanden langer. En raad eens wie Ghana adviseert?'

'Friederikson?' Max dronk zijn glas leeg en vroeg om de rekening.

'Precies. Dus als Friederikson voorspelt dat er nooit een betrouwbaar vaccin tegen malaria komt is dat een selffulfilling prophecy.'

'Maar je hoeft niet meer aan Friederikson te denken. Je zit nu hier. En zondag ga je ze eens even wat laten zien, toch? Al dat werk, al die moeite. Eindelijk succes.'

Erica's trekken verzachtten. 'Max.' Ze pakte het vogeltje. 'Fijn dat je in me gelooft, dank je wel. En het spijt me. Sorry dat ik je zo afsnauwde.'

'Ik heb altijd in je geloofd. Nu kan niets je meer tegenhouden.'

Hij zou grote spijt krijgen van die voorspelling.

***

'We zijn laat, Jack.' Penny Ryan stond in de deuropening van Erskines hotelkamer naar de directeur te kijken. Hij stond in zijn mobieltje te praten, met zijn regenjas over één arm en zijn aktetas in zijn andere hand. Hij knikte schuld bewust en beëindigde het gesprek. 'Sorry Penny, hoe staat het met de planning?'

'Niet best, Jack. De auto staat voor. We gaan rechtstreeks naar Den Haag en ik heb om drie uur tien minuten ingeperst voor het juridische team. Hier is je lunch.' Ze gaf hem een croissant. 'Ik heb koffie bij me voor onderweg.'

'Je bent een engel, Penny.'

'En jij een duivel, met je gerommel met schema's.' Ze hield haar personal organizer omhoog. Niemand zou zo iets tegen Jack Erskine durven te zeggen, maar hij paste er wel voor op om haar tegen te spreken. Erskine werkte achttien uur per dag en van die duizendtachtig minuten werd elke

minuut door Penny geregeld. Ze sprak Russisch, Frans en Spaans, vergat geen enkele naam en kon zijn computer repareren. En hij was nog het meest gecharmeerd van haar valse, aanstekelijke lachje, haar voorraad schuine moppen en haar fabelachtige benen.

‘Hé Penny, heb je anti-ontstekingscrème of antihistaminecrème bij je?’ Hij krabde op de rug van zijn hand.

‘Gestoken?’

‘Ja.’ Hij hield zijn hand omhoog. Ze pakte hem en drukte op een zwelling op een van zijn knokkels.

‘Hm. Dat is een behoorlijke bult, Jack.’

‘Zeg dat wel. Ik krab me al een paar dagen suf. Er zit er ook een in mijn nek.’

‘Komt door die grachten. Die beesten fokken hier als konijnen. Blijf hier even wachten.’ Ze ging naar haar kamer en kwam terug met een tube. ‘Hier, probeer dit eens.’ Ze kneep een klodder uit over zijn hand en wreef hem uit.

Erskine tuurde naar de tube. ‘Merck! Ms. Ryan, mag ik u vragen waarom u producten van de vijand in uw tas heeft?’

‘Wij maken toch geen antihistaminica?’ antwoordde ze lachend. ‘Lage marge, geringe groei’, als ik me goed herinner.’

‘Klopt. Verdomme, het voelt wel een stuk beter. Misschien moet ik eens een aandeel van Merck kopen.’ Hij lachte en trok zijn manchet omlaag.

‘Nog twee dingen, Jack. Je weet dat woensdag over een week je trouwdag is. Zou Nederland geen goeie plek zijn om een cadeau voor Eleanor te kopen?’

Erskine zuchtte. ‘Jezus. Wat heeft Nederland nou te bieden? Ik kan niks anders bedenken dan kaas en pornovideo’s.’

‘Ik heb een lijstje met leveranciers van Delfts aardewerk. De vorige keer dat we hier waren heb je haar die soepterrine gegeven, weet je nog?’

‘Is dat zo?’

‘Nou, je hebt hem in elk geval betaald. Zal ik de bijbehorende borden kopen?’

‘Zou je dat willen doen? Met een kaart erbij, niet al te zoetsappig.’

‘Tuurlijk. En je weet dat het je tiende trouwdag is?’

‘Shit, ja. Dan kan ik maar beter iets bijzonders kopen, hè?’

‘Ik kan vanmiddag wel even naar een warenhuis voor een jurk. Heeft ze nog altijd maat 36?’

‘Ik dacht het wel. En we moeten parfum hebben.’

‘Hoe viel die Elizabeth Arden voor haar verjaardag?’

‘Die vond ze heerlijk, Penny, absoluut. Koop daar nog maar wat van.’

Penny noteerde het in haar organizer. Iets lager op de pagina had ze de mobiele nummers van een aantal betrouwbare, discrete Amsterdamse callgirls genoteerd. Ze zou alvast checken of ze beschikbaar waren, voor het geval Erskine een hint gaf.

In de twee jaar dat ze voor Erskine werkte had ze vrijwel alles wat je maar kon bedenken voor hem gedaan. Ze had eindeloze verhalen aangehoord over investeringen met geleend geld, en naar met drank omspoelde verrouwelijkheden over Eleanors tanende libido geluisterd. In Lissabon had ze zijn ene oog afgespeurd naar een zoekgeraakte contactlens. In Moskou had ze hem in bed gestopt toen hij een voedselvergiftiging had opgelopen, nadat ze hem acht trappen op had geslept omdat de lift defect was. In Washington had ze, vijf minuten voor zijn afspraak met de directeur van de Food and Drug Administration, een losgeraakte knoop aan zijn jasje genaaid.

Maar één ding zou Penny Ryan nooit doen. Ze zou nooit met Jack naar bed gaan. Hij had het één keer geprobeerd, een paar maanden geleden, in San Francisco, na afloop van een succesvolle overnamedeal van vijftien miljard. Ze had de situatie elegant en met de benodigde hoeveelheid vleierij weten om te buigen, zodat Erskine de afwijzing had gepikt. Sindsdien had hij zich onberispelijk gedragen. Die situatie zou ze van zijn leven niet in gevaar brengen door hem te vertellen met wie ze wél naar bed was geweest.

‘En dan nóg iets,’ zei ze, terwijl ze met Erskine naar de lift liep. ‘Het parasitologenforum wil weten of je zondag nog een toespraak houdt.’

‘Daar herinner ik me niks van,’ zei hij geërgerd. ‘Waarom nodigen die ons eigenlijk uit, Penny?’

De liftdeuren gleden open.

‘Misschien omdat Henry ze ieder jaar toesprak en ze willen dat jij in zijn voetsporen treedt.’

Erskine trok een grimas. ‘Als ze me goed kenden zouden ze weten dat “iets doen omdat Henry Waterson het heeft gedaan” wel de allerlaatste reden is om iets te doen. We hebben goddank geen producten meer in die branche. Wie komen er nog meer?’

‘De directeur van de World Health Organization.’

Erskine maakte een demonstratief gaapgebaar.

‘De ministers van Volksgezondheid van India, Brazilië en ruim tien Afrikaanse landen.’

‘Jezus. Kraaltjes en tromgeroffel. Mijn idee van de hel. Ik bedenk ineens iets, Penny. Regel even een afspraak met die Braziliaan. Er is daar een gigantische markt in cosmetische chirurgie. We hebben iets waar ze verrukt van zullen zijn. En wie nog meer?’

‘Pfizer en GlaxoSmithKline zijn er.’

‘Kindler en Garnier?’

‘Nee. Niveau onderdirecteur, denk ik.’

‘Vergeet het dan maar. En journalisten?’

‘Ze hebben tot nu toe veertig geaccrediteerd.’

‘Da’s niks. Op de aidsconferentie van vorig jaar waren er meer dan duizend. Nog iemand van *The Wall Street Journal*, *Financial Times*, *The Economist*, Reuters, Associated Press? Kom op zeg, die lui moeten toch iets te bieden hebben willen ze me binnenhalen.’

Penny bladerde door de lijst en schudde haar hoofd.

‘En die toespraak, Penny. Ze willen zeker horen wat we gaan doen voor de gezondheid van de armen in de derde wereld?’

‘Zoiets, ja.’

‘Dan krijg je een speech van één woord: “niets”’

***

Wat een lange, verschrikkelijke avond! Vanmiddag kreeg de landrover pech toen we door een rivierbedding reden, kennelijk de enige weg in deze streek. Op het moment dat we uitstapten kwamen er wolken minuscule trigonabijen om ons heen zwermen om ons zweet te drinken. Ze kropen in onze kleren, oksels, oren, ooghoeken, neusgaten en mond. Binnen vijf minuten hadden ze ons bijna gek gemaakt, dus we zijn heuvelopwaarts gaan zitten wachten tot het donker werd en toen teruggegaan om de auto te repareren. We waren een uur bezig voordat we hem de rivier uit hadden geduwd en werden urenlang levend opgegeten door muggen, terwijl Georg onder de wagen in het Hongaars tegen de kapotte koppeling lag te vloeken en een belangrijk schroefje zocht dat hij had laten vallen. Om de tijd te doden keek ik naar Tomas, die de looplamp omhooghield voor Georg. Een sneeuwstorm aan motten danste als een stralenkrans om zijn hoofd. Ik stelde me voor dat het sneeuwvlokken

waren en hoe het zou zijn om het koud te hebben in plaats van te smelten in de Afrikaanse hitte.

Ik zat vanavond naar Amy te kijken toen ze aan de rivier haar benen schoor. Ze doet dat kennelijk elke dag. Zegt dat het te maken heeft met zelf-respect. Ik vind dat een beetje raar. Het interesseert niemand hier een moer, bovendien zijn die gaatjes volgens mij een ideale infectiebodem.

Tomas staat al weer te glimlachen! Ik snap niet hoe hij het voor elkaar krijgt. Vandaag zaten er drie bloedzuigers op zijn enkel, beet hij een vulling kapot op een mangopit en liet hij zijn laptop in de rivier vallen. Ik werd al gek van één bloedzuiger, maar die zat wel in mijn nek! Getsie.

Ah. Is dat het geluid van de motor? Het lijkt erop dat we weer op weg gaan, in elk geval naar een fatsoenlijke kampeerplek. Ik hoop maar dat die vrouw in Zizunga het nog even volhoudt. Ik moet er niet aan denken wat voor enge ziektes we zouden kunnen oplopen als we twee dagen lang met haar in een landrover opgesloten zitten. Dat soort egoïstische gedachten kan ik tegenover Amy niet uiten.

(Erica's dagboek, 1992)